

Posūkis nuo Rusijos transportininkams kainavo nemažai

Daugiau nei 50 proc. susitraukę krovinių srautai į Rusiją bei veiklos perorientavimas į vakarus atsiliepė transporto sektoriaus sveikatai. Stabtelėjo pajamų augimas, mažėjo įmonių. Visgi pastebima požymių ir atsargiam optimizmui.

Tokias įžvalgas, išanalizavę pernai metų transporto sektoriaus įmonių veiklą, pateikia įmonių kreditingumą vertinančios UAB Creditreform Lietuva specialistai.

„Nors transporto sektoriuje veikia tik kiek daugiau nei 7 proc. Lietuvos ūkio subjektų, jis sukuria daugiau nei 12 proc. Lietuvos bendrosios pridėtinės vertės (BPV), - sako UAB Creditreform Lietuva verslo analitikė Alina Rauktytė, - be to, suteikia darbo vietas beveik 110 tūkst. darbuotojų, o klientų krovinius gabena per 28 tūkst. vilkikų.“

Posūkis į vakarus ne toks greitas

Pastarieji metai krovinių vežėjams nešykštėjo išbandymų. Štai vien per 2015-uosius, lyginant 2014 m., krovinių apyvarta su Rusija susitraukė daugiau kaip 50 proc. Tirpo ir krovinių į Baltarusiją, Uzbekistaną srautai. Nors transportininkai gan sėkmingai perorientavo savo paslaugas į Vakarų ir Šiaurės Europos šalis, pervežtų krovinių apimtys tiek iš, tiek į Lietuvą buvo mažesnės nei 2014 m. 2015-aisiais labiausiai augo krovinių išvežimas iš Lietuvos į Portugaliją, Ukrainą, Daniją ir Kroatiją bei krovinių srautai į Lietuvą iš Graikijos, Čekijos, Norvegijos ir Danijos. Taip pat 6,8 proc. ūgtelėjo krovinių tranzitas per Lietuvą.

Bandydami dirbti vakaruose, Lietuvos pervežėjai susidūrė su aršia konkurencija iš vietinių vežėjų pusės. Dėl šios priežasties jau kuris laikas transporto sektoriaus pajamų augimo tempai lėtėjo, o pernai fiksuotas ir nežymus kritimas. Nežinia, kurlink pakryps sektoriaus pajamų kitimo kryptis, – žemyn ar aukštyn – šiuo metu neramina labiausiai. Nors, lyginant, pavyzdžiui, su statybos, prekybos ar maitinimo sektoriais, transportininkų pajamos išlieka kur kas stabilesnės.

Sumažėjo ir transporto sektoriaus žaidėjų. Štai per pirmus keturis šių metų mėnesius, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2015 metais, darbdavių skaičius sektoriuje susitraukė 5%. Tuo tarpu darbuotojų pagausėjo 1.6%. Transporto įmonių skaičiaus mažėjimas rodo menkstantį verslo aktyvumą ir kartu transportininkų pastangas stambėjant atsilaikyti prieš rinkos iššūkius.

Tačiau teigiamos tendencijos pastebimos transporto įmonių bankrotų ir joms įregistruotų areštų statistikoje. Jei per keturis šių metų mėnesius visame ūkyje bankrotais pasiskelbė 11,2 proc. daugiau įmonių nei tuo pat metu užpernai, transporte – rankas iškėlusiu buvo 15,7 proc. mažiau. Pas transportininkus užregistruotas ir vos ne dešimt kartų mažesnis turto areštus patyrusių įmonių gausėjimas. Tikėtina, kad laikas, lankstesnis užsieniečių įdarbinimas vairuotojais bei didesnės investicijos į autoparką suteiks transportininkams jėgų tvaresniam augimui.

Kuriose savivaldybėse transportininkų tiršta?

2015 m. balandį Lietuvoje veikė per 7,3 tūkst. transporto sektoriaus įmonių. Daugiausiai iš jų (72 proc.) užsiėmė krovinių gabenimu sausuma ir vamzdynais, 26 proc. teikė logistikos ir sandėliavimo paslaugas. Likusios dirbo vandens, oro transporto, pašto paslaugų srityse.

Įdomu, kad didžiausia transporto sektoriaus įmonių koncentracija buvo ne didmiesčiuose. Daugiausiai transporto verslų šimtui rajone veikiančių įmonių teko Rietavo (16 transporto įmonių šimtui rajono verslų), Šiaulių raj. (12,8) ir Kalvarijos (12,7) savivaldybėse. Mažiausiai populiarios tarp vežėjų buvo Ignalinos (2,3), Zarasų (3,6) ir Anykščių (4,4) savivaldybės. Iš didmiesčių solidžiausia transporto kompanijų koncentracija pasižymėjo Klaipėda (12,4).